TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Trước nguy cơ virus Nipah, Việt Nam tăng cường giám sát từ cửa khẩu đến cộng đồng

09:02 27/01/2026

Đến ngày 26/1, Việt Nam chưa ghi nhận trường hợp mắc bệnh do virus Nipah. Trước diễn biến dịch bệnh trên thế giới, Bộ Y tế yêu cầu các địa phương tăng cường giám sát, triển khai đồng bộ các biện pháp phòng, chống ngay từ cửa khẩu, cơ sở y tế đến cộng đồng, sẵn sàng ứng phó trong mọi tình huống.

Cục Phòng bệnh (Bộ Y tế) cho biết, virus Nipah là tác nhân gây bệnh truyền nhiễm nguy hiểm, được phát hiện lần đầu năm 1999 tại Malaysia. Từ năm 2001, các ca bệnh trên người bắt đầu được ghi nhận tại Bangladesh và sau đó xuất hiện rải rác tại Ấn Độ. Theo Tổ chức Y tế thế giới (WHO), bệnh do virus Nipah chưa hình thành các ổ dịch lớn nhưng có tỷ lệ tử vong cao, dao động từ 40–75% ở các trường hợp nhập viện. Hiện nay, bệnh chưa có vaccine phòng ngừa cũng như thuốc điều trị đặc hiệu.

> Tại Thái Lan, du khách có triệu chứng sốt cao hoặc các triệu chứng nghi ngờ nhiễm virus Nipah sẽ được chuyển đến các cơ sở cách ly.

Diễn biến dịch bệnh gần đây tại Ấn Độ khiến các cơ quan y tế trong khu vực nâng cao cảnh giác. Theo hệ thống giám sát bệnh truyền nhiễm, từ ngày 27/12/2025 đến 26/1/2026, bang Tây Bengal (Ấn Độ) ghi nhận 5 trường hợp nghi ngờ mắc bệnh do virus Nipah, trong đó có 2 trường hợp được xét nghiệm khẳng định dương tính.

Virus Nipah được xếp vào nhóm bệnh truyền nhiễm đặc biệt nguy hiểm (nhóm A), có khả năng lây từ động vật sang người, chủ yếu qua loài dơi ăn quả – vật chủ tự nhiên của virus. Ngoài ra, bệnh có thể lây truyền qua thực phẩm, vật dụng bị nhiễm virus và lây từ người sang người thông qua tiếp xúc trực tiếp với dịch tiết, dịch bài tiết của người bệnh. Thời gian ủ bệnh thường từ 4 đến 14 ngày, với các triệu chứng ban đầu như đau đầu, đau cơ, nôn, đau họng, sau đó có thể tiến triển nặng, gây rối loạn ý thức và viêm não cấp.

Trước nguy cơ xâm nhập dịch bệnh, Bộ Y tế tiếp tục phối hợp chặt chẽ với WHO và các quốc gia để theo dõi sát tình hình, kịp thời cập nhật và điều chỉnh các biện pháp phòng, chống dịch phù hợp. Đồng thời, người dân được khuyến cáo hạn chế đến vùng có dịch, tuân thủ vệ sinh an toàn thực phẩm, tránh tiếp xúc với động vật hoang dã, đặc biệt là dơi, và chủ động theo dõi sức khỏe, liên hệ cơ sở y tế khi có dấu hiệu nghi ngờ.

Để chủ động, phòng chống dịch bệnh do virus Nipah, Bộ Y tế khuyến cáo người dân thực hiện tốt các biện pháp sau:

1. Hạn chế đến khu vực có dịch bệnh do virus Nipah nếu không thực sự cần thiết.

2. Tự theo dõi sức khỏe, trong vòng 14 ngày kể từ khi về từ vùng dịch, nếu có các triệu chứng như: đau đầu, đau cơ, nôn mửa và đau họng, chóng mặt, buồn ngủ, lú lẫn, co giật cần liên hệ ngay với cơ sở y tế gần nhất, hạn chế tiếp xúc với người khác, thông báo rõ tiền sử dịch tễ cho nhân viên y tế.

3. Bảo đảm vệ sinh thực phẩm: thực hiện "Ăn chín, uống sôi", rửa sạch và gọt vỏ trái cây trước khi ăn, không ăn, uống các loại trái cây có dấu hiệu bị động vật (dơi, chim) cắn hoặc gặm nhấm; tránh uống nước nhựa cây (như nhựa cây thốt nốt, nhựa dừa sống hoặc chưa qua chế biến).

4. Không tiếp xúc gần với động vật có khả năng lây truyền cao như là dơi ăn quả; thường xuyên rửa tay bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn sau khi giết mổ, tiếp xúc với động vật.

5. Hạn chế tiếp xúc trực tiếp với người bệnh, vật phẩm ô nhiễm từ người bệnh; cần sử dụng khẩu trang, găng tay và đồ bảo hộ cá nhân khi chăm sóc, điều trị người nghi ngờ, mắc bệnh, sau đó rửa tay bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn.

Nam Sơn (t/h)